

การศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาลหลายวัฒนธรรม
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระนอง

นายประกาญจน์ เหล่าอ่อน

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974 - 635 - 159 - 1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF INSTRUCTION FOR
MULTICULTURAL PRESCHOOLERS IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER
THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF RANONG PROVINCIAL
PRIMARY EDUCATION**

Mr. Prakan Lao-on

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Elementary Education
Graduate School**

Chulalongkorn University

Academic Year 1996

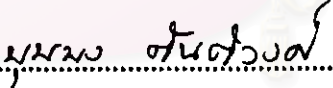
ISBN 974 - 635 - 159 - 1

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาล
หลายวัฒนธรรมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดระนอง
โดย นายประกาญจน์ เหลาอ่อน
ภาควิชา ประถมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์โสภภาพรรณ ขยสมบัติ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุษบง ตันติวงศ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ โสภภาพรรณ ขยสมบัติ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ครินทร วิทยะสิทธิ์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ประกาญจน์ เหลาอ่อน : การศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาลหลายวัฒนธรรมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระนอง (A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF INSTRUCTION FOR MULTICULTURAL PRESCHOOLERS IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF RANONG PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.โสภาทรรณ ชยสมบัติ, 122 หน้า. ISBN 974-635-159-1

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาลหลายวัฒนธรรมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระนอง ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนความสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็กและบรรยากาศในชั้นเรียน การปรับตัวของเด็กกับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และด้านความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างบ้านกับโรงเรียน

ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตามลักษณะเฉพาะของวัฒนธรรม ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาลต่างศาสนา พบว่า

- 1) ครูทุกคนรับรู้ว่าตนเองและบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียนสามารถยอมรับเด็กที่นับถือศาสนาต่างจากตนได้ โดยไม่มีปัญหาแต่อย่างใด
- 2) ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับศาสนาอิสลามและวิถีชีวิตของชาวไทยมุสลิม โดยเฉพาะเรื่องข้อปฏิบัติและข้อห้ามต่าง ๆ และยังขาดการยอมรับว่าศาสนาอิสลามมีความสำคัญเท่าเทียมกับศาสนาพุทธ
- 3) ครูส่วนใหญ่ยังพยายามให้เด็กไทยมุสลิมทำกิจวัตรและกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่กำหนดในแผนการจัดการประสพการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเป็นมาตรฐานในวัฒนธรรมชั้นเรียนอนุบาลไทยพุทธ
- 4) ครูไม่ได้ช่วยจัดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้วัฒนธรรมของกันและกันโดยนำศาสนาอิสลามหรือวิถีชีวิตชาวไทยมุสลิม สอดแทรกเข้าในการเรียนการสอนปกติเลย
- 5) ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่ ยังไม่ได้ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างทางศาสนา

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาลต่างภาษาถิ่น พบว่า

- 1) ครูส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับความสำคัญของภาษาถิ่นและการเรียนรู้ภาษาถิ่น
- 2) ครูส่วนใหญ่ปฏิเสธการใช้ภาษาถิ่นของเด็กและรับรู้ว่ามีปัญหาการสื่อสารที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาของเด็ก
- 3) ครูบางคนมีปัญหาไม่สามารถสื่อความหมายกับเด็กด้วยภาษาถิ่นได้ เพราะไม่ใช่คนในพื้นที่
- 4) ครูไม่ได้ส่งเสริมให้เด็กพัฒนาภาษาถิ่นของตนควบคู่ไปกับการพัฒนาภาษาไทยกลาง

ภาควิชา ประถมศึกษา
 สาขาวิชา การศึกษาปฐมวัย
 ปีการศึกษา 2639

ลายมือชื่อผู้จัดทำ
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม

C740675 : MAJOR EARLY CHILDHOOD EDUCATION
KEY WORD: MULTICULTURAL / PRESCHOOLER / RANONG

PRAKAN LAO-ON: A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF INSTRUCTION FOR
MULTICUTURAL PRESCHOOLERS IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE
JURISDICTION OF THE RANONG PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION : THESIS
ADVISOR : ASST. PROF. SOPAPAN CHAYASOMBAT, 122 pp. ISBN 974-635-159-1

The purpose of this research was to study state and problems of instruction for multicultural preschoolers in elementary schools under the jurisdiction of the Office of Ranong Provincial Primary Education.

Part 1

The finding concerning instruction for preschoolers with different religions were as follows: 1) every teacher perceived that he or she and other school personnels could accept Thai Muslim students without any problems; 2) most school administrators and teachers lacked adequate and correct knowledge and understanding about Islam religion and Muslim ways of life, especially on the practice guidelines and prohibiting rules, thus did not accept that Islamism was as important as Buddhism; 3) most teachers tried to make Thai Muslim preschoolers do chores and instructional activities as prescribed in the ONPEC'S learning experience guide based on Thai Buddhist classroom culture; 4) the teachers did not provide opportunities for preschoolers to learn each other's culture by integrating Islamism and Muslim ways of life in regular instruction; 5) most school administrators and teachers did not promote home-school relationship in terms of religious differences.

Part 2

The findings concerning instruction for preschoolers with different dialects were as follows: 1) most teachers lacked adequate and correct knowledge and understanding about the importance of dialect or mother language learning; 2) most teachers refused to use preschoolers' dialects and perceived that the communication problems were caused by the preschoolers; 3) a few teachers was unable to use dialect with the preschoolers since they were not local people; 4) all teachers did not support dialect or mother language development along with standard Thai development.

ภาควิชา.....ประถมศึกษา.....
สาขาวิชา.....การศึกษาระดับมัธยม.....
ปีการศึกษา.....2539.....

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์
โสภณพรรณ ชยสมบัติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อคิด
เห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับการวิจัยด้วยดีตลอดมา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นุชบง ตันติวงศ์ ประธาน
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร. ศรีนทร วิทยะสิรินันท์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์
รวมทั้ง อาจารย์ ดร.พัชรี ผลโยธิน อาจารย์ ดร. วรนาท รักสกุลไทย อาจารย์ สุพันธ์วดี ไวยรูป
อาจารย์พัชรี เจตน์เจริญรักษ์ และอาจารย์ บุญเวียง กังวาล ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำตรวจสอบ
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัยและทุนมูลนิธิ ศาสตราจารย์ ม.ล. จิรายุ นพวงศ์ องคมนตรี ผู้วิจัยขอกราบ
ขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอจารึกบุญคุณของบิดา และดวงวิญญาณของมารดาผู้ล่วงลับ ตลอดจน
คุณป้าผู้เลี้ยงดูผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา อีกทั้งอาจารย์ พรศักดิ์ อุปการดี อาจารย์ รัมภา สรรพกุล
เพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ เอกการศึกษาร่วมวัยทุกคนที่ให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยขอขอบคุณ

ประกาศุญจน์ เหลลาอ่อน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ

บทที่

1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของงานวิจัย.....	5
คำจำกัดความในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
สภาพและความเป็นมาของชุมชนกลุ่มต่าง ๆ ในจังหวัดระนอง.....	7
หลักปฏิบัติในศาสนาอิสลามที่สัมพันธ์กับการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาล.....	10
หลักการสอนเด็กที่พูดหลายภาษา.....	18
การจัดการปฐมวัยตามแนวการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ.....	31
การจัดการศึกษาปฐมวัยหลายวัฒนธรรม.....	36
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
การศึกษาเอกสารและสำรวจข้อมูลพื้นฐาน.....	39
การกำหนดประชากรและคัดเลือกตัวอย่างประชากร.....	39
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	43
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล.....	48
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	75

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
รายการอ้างอิง.....	82
ภาคผนวก.....	85
ประวัติผู้เขียน.....	122

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

จ

หน้า

ตารางที่

1	ประชากรและตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยในโรงเรียน ประถมศึกษาที่มีเด็กอนุบาลต่างศาสนา.....	42
2	ประชากรและตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยในโรงเรียน ประถมศึกษาที่มีเด็กอนุบาลต่างภาษาถิ่น.....	43
3	กรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือการวิจัย.....	46
4	สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ที่เกี่ยวข้องกับ กับเด็กต่างศาสนา.....	51
5	สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ที่เกี่ยวข้องกับ กับเด็กต่างภาษาถิ่น.....	64

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย